

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY**Diploma Semester -III Remedial Examination May – 2011****Subject code: 331903****Subject Name: Materials Technology****Date: 27 /05 /2011****Time: 02.30 pm – 05.00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is Authentic

- Q.1** (a) Define the following **07**
 1. Hardnebility 2. Machinability 3. Strain
 4. Plasticity 5. Specific Heat 6. Melliability 7.Ductility
 (b) List the general requirements of engineering materials and explain any one in brief. **07**
- Q.2** (a) Explain B.C.C., F.C.C. and H.C.P. crystal structures of metals. **07**
 (b) Explain the metallurgical microscope with suitable sketch. **07**
- OR**
- (b) What is solid solution? Explain its types. **07**
- Q.3** (a) What is equilibrium diagram? Explain with one example. **07**
 (b) Explain the following **07**
 1. Lever rule 2. Gibbs Phase rule
- OR**
- Q.3** (a) What is TTT curve and explain its applications. **07**
 (b) Sketch iron-carbon equilibrium diagram and show all the fields on it. **07**
- Q.4** (a) What is plain carbon steel? Describe the role of any four alloying elements on its properties. **07**
 (b) Write Short note on bearing alloys. **07**
- OR**
- Q. 4** (a) State properties and use of 1. Gray C.I. 2. White C.I. **07**
 (b) Suggest the material for following component. **07**
 1. Nuts and Bolts 2. I.C. engine piston 3. Lathe bed
 4. Chisel 5. Shaft 6. Springs 7. Gears
- Q.5** (a) What is heat treatment? Explain any one surface hardening process for low carbon steel. **07**
 (b) Explain the following in short. **07**
 1. Non destructive testing methods
 2. Powder metallurgy and its applications.
- OR**
- Q.5** (a) Answer the following. **07**
 A. Give Two engineering applications of each.
 1. Ceramics 2. Fiber 3. Refractory
 B. Explain Electroplating Process
 (b) Give Classification of Non Metallic Materials. **07**

પ્રશ્ન-૧	અ	નીચે દર્શાવેલ ગુણધર્મોની વ્યાખ્યા આપો. ૧. હાર્ડનેબીલીટી. ૨. મશીનેબીલીટી ૩. સ્ટ્રેઈન ૪. પ્લાસ્ટીસીટી ૫. સ્પેશીફીક હીટ ૬. મેલીએબીલીટી ૭. ડક્ટીલીટી	07
	બ	ઈજનેરી પદાર્થોની સામાન્ય જરૂરીયાતોની યાદી બનાવો અને ગમે તે એક ટુકમાં સમજાવો.	07
પ્રશ્ન-૨	અ	મેટલના B.C.C., F.C.C. VG[H.C.P . ક્રિસ્ટલ સ્ટ્રક્ચર સમજાવો.	07
	બ	મેટલજીકલ માઈક્રોસ્કોપનું સ્વચ્છ આકૃતી સાથે વર્ણન કરો.	07
		અથવા	
	બ	સોલીડ સોલ્યુશન એટલે શું ? તેના પ્રકારોનું વર્ણન કરો.	07
પ્રશ્ન-૩	અ	ઈકવીલીબ્રીયમ ડાયાગ્રામ એટલે શું ? એક ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.	07
	બ	નીચેના પદોનું વર્ણન કરો. ૧. લીવર રૂલ ૨. ગીબ્સ ફેઝ રૂલ	07
		અથવા	
પ્રશ્ન-૩	અ	T.T.T. કર્વ શું છે. ? તેનાં ઉપયોગો જણાવો.	07
	બ	આયર્ન – કાર્બન ઈકવીલીબ્રીયમ ડાયાગ્રામ નામ નિર્દેશન સાથે દોરો.	07
પ્રશ્ન-૪	અ	પ્લેઈન કાર્બન સ્ટીલ શું છે ? તેમાના કોઈપણ ચાર એલોયીંગ એલીમેન્ટસની તેના ગુણધર્મો ઉપર ની અસર જણાવો.	07
	બ	બેરીંગ એલોયસ વિશે ટુકનોંધ લખો.	07
		અથવા	
પ્રશ્ન-૪	અ	ગુણધર્મો તથા ઉપયોગો જણાવો. ૧. ગ્રે કાસ્ટ આયર્ન ૨. વ્હાઈટ કાસ્ટ આયર્ન	07
	બ	નીચેનાની બનાવટ માટે વપરાતા મટીરીયલ જણાવો. ૧. નટ અને બોલ્ટ ૨. I.C. એન્જીન પીસ્ટન ૩. લેથ બેડ ૪. ચીઝલ ૫. શાફ્ટ ૬. સ્પ્રીંગ ૭. ગીયર્સ	07
પ્રશ્ન-૫	અ	હીટ ટ્રીટમેન્ટ શું છે. ? લો કાર્બન સ્ટીલ માટે કોઈપણ એક સર્ફેસ હાર્ડનીંગ પ્રોસેસ વર્ણવો.	07
	બ	નીચેનાનું ટુંકમાં વર્ણન કરો. ૧. અવિનાશી પરિક્ષણ પદ્ધતી ૨. પાવડર મેટલર્જી તથા તેના ઉપયોગો.	07
		અથવા	
પ્રશ્ન-૫	અ	દર્શાવ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો. ૧. દરેકના બે ઈજનેરી ઉપયોગો જણાવો. ૧. સીરામીકસ ૨. ફાઈબર ૩. રીફ્રેક્ટરી ૨. ઇલેક્ટ્રોપ્લેટીંગ પ્રોસેસ સમજાવો.	07
	બ	નોન મેટાલીક મટીરીયલનું વર્ગીકરણ કરો.	07
